

*Sygn. akt I C 1151/14*

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia 20 marca 2015 roku**

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

**Przewodniczący: SSR Mirosława Kurek-Będkowska**

**Protokolant: Beata Olewińska**

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2015 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. D. (1) i A. D. (2)**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.**

**o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego**

oddala powództwo.

## UZASADNIENIE

Powodowie A. D. (1) i A. D. (2) wystąpili o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 26 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/12 i postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 10 lutego 2014 roku w sprawie o sygn. akt I Co 49/14 w części, tj. co do kwoty 13 468,96 zł.

W uzasadnieniu podali, że zaciągnęli pożyczkę u poprzednika prawnego strony pozwanej tj. (...) we W., niemniej jednak dokonali częściowej spłaty tej pożyczki, której saldo na dzień 09.08.2011 r. wynosiło kwotę 19 615,40 zł. W związku z tym niemożliwym jest, by (...) we W. dokonała przelewu wierzytelności na pozwaną Spółkę w kwocie 21 298,07 zł, a co za tym idzie należność w kwocie 1 682,67 zł objęta nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 26 marca 2012 roku wygasła jeszcze przed wydaniem tego tytułu. Ponadto zarzucili, że na skutek wszczętych postępowań egzekucyjnych w sprawach prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. pod sygn. akt Km 371/13 i Km 372/13 została wyegzekwowana dotychczas kwota 11 786,29 zł. Dlatego też tytuł wykonawczy powinien być również w tej części pozbawiony wykonalności. Dodatkowo wyjaśnili, że zaciągnęli jeszcze inną pożyczkę w (...) we W., na którą został wydany nakaz zapłaty, jednakże w dniu 20 września 2013 roku podpisali ugody, co do spłaty powstałego zadłużenia. Zarzucili przy tym, że ich zdaniem ugody te objęły wszystkie ich zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, w związku, z czym (...) we W. wystąpiła z wnioskiem o umorzenie prowadzonych postępowań egzekucyjnych. Dlatego też niezrozumiałym jest dla nich fakt, jaka wierzytelność i z jakiego tytułu została sprzedana pozwanej Spółce.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik strony pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. podał, że strona pozwana uznaje powództwo, co do kwoty 100 zł, zaś w pozostałym zakresie wnosi o jego oddalenie.

W uzasadnieniu wyjaśniła, że w dniu 25 stycznia 2012 r. nabyła od (...) wierzytelność w stosunku do powódki wynikającą z umowy pożyczki z dnia 16 stycznia 2010 r. W konsekwencji wystąpiła z pozwem przeciwko powódce, a w dniu 26 marca 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu

upominawczym i nakazał powódce, aby zapłaciła na rzecz (...) kwotę 21.298,07 zł z odsetkami umownymi od dnia 10 lutego 2012 roku do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego w stosunku rocznym oraz kwotę 2 671,81 zł tytułem kosztów postępowania. Po uzyskaniu przez wierzyciela tytułu wykonawczego w dniu 28 czerwca 2002 roku złożono zaś wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Dodała przy tym, że pozwana Spółka wystąpiła również z wnioskiem o klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi dłużniczki A. D. (2). Następnie wyjaśnił, że postępowanie egzekucyjne prowadzone jest przeciwko powódce pod sygn. akt KM 370/13. Tymczasem powódka powołuje się na umowy ugody, które zawarła ze (...) uznając, iż dotyczą one również niniejszego zobowiązania oraz prowadzonego wobec niej postępowania egzekucyjnego, a okoliczność ta nie polega na prawdzie. Złożone do akt ugody dotyczą natomiast tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 41616/12 oraz VI Nc-e (...) oraz kosztów wynikających z postępowań egzekucyjnych prowadzonych na ich podstawie pod sygn. akt KM 371/13 i KM 372/12. Tymczasem w niniejszej sprawie zobowiązanie powódki objęte jest tytułem wykonawczym o sygn. akt VI Nc-e 233091/12, a egzekucja prowadzona jest przez organ egzekucyjny pod sygn. akt KM 370/13. Odnośnie podniesionego zarzutu częściowej spłaty wskazała, iż w dacie 17 września 2014 roku pozostał do spłaty kapitał pożyczki w wysokości 21.298,07 zł, a niewielkie wpłaty w wysokości od 100,00 zł do 700,00 zł miesięcznie egzekwowane przez kilka miesięcy przez Komornika spłacały zaledwie narastające odsetki od kapitału pożyczki. W judykaturze podniesiono jednak, iż z chwilą wyegzekwowania świadczenia lub też częściowego wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym, dłużnik traci prawo wytoczenia powództwa opozycyjnego. Z tych też względów w postępowaniu opozycyjnym nie ma możliwości pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, co do kwot już wyegzekwowanych w toku egzekucji sądowej. Niemniej jednak, rozważając podniesiony zarzut spełnienia świadczenia, strona pozwana mogłaby jedynie wziąć pod uwagę wpłaty dobrowolne, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia, a przed wszczęciem egzekucji. Skoro zaś powód dokonywał dobrowolnych wpłat bezpośrednio na konto (...) z pominięciem organu egzekucyjnego na łączną kwotę 100,00 zł, uznanie powództwa możliwe jest tylko w tym zakresie. Podkreślił przy tym, iż strona pozwana uwzględniła dokonane przez powódkę dobrowolne wpłaty informując o nich Komornika i wyliczając wysokość zadłużenia na dzień złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W dalszej części odpowiedzi na pozew, pełnomocnik strony pozwanej przedstawił szczegółowe rozliczenie wpłat dokonanych na poczet pożyczki nr (...) do dnia wydania nakazu oraz sposób rozliczenia zasądzonych nakazem zapłaty kwot w oparciu o wpłaty dobrowolne i komornicze. Na koniec zarzucił, że zarzut spłaty nie był rozpoznawany przez Sąd w toku procesu prowadzonego pod sygn. akt VI Nc-e 233091/12. Jednakże powódka była wyzwana do zapłaty przed wniesieniem pozwu, a zatem miała pełną świadomość istniejącego w sprawie zadłużenia, a następnie miała wiedzę o wydanym przeciwko niej tytule wykonawczym. Tym samym powódka miała możliwość zakwestionowania żądania dochodzonego pozewem wnosząc sprzeciw od nakazu zapłaty, z czego jednak nie skorzystała.

W odpowiedzi na powyższe w piśmie procesowym z dnia 13 listopada 2014 roku pełnomocnik powodów podniósł, że strona pozwana nabyła wierzytelność w stosunku do powodów bez ich zgody i zawiadomienia. Zarzucił, że całość egzekwowanych od powodów należności winny być zaliczone na poczet egzekucji prowadzonej z wniosku pozwanej Spółki. Dodał, że z przedłożonych przez stronę pozwaną wyliczeń w istocie nie wynika, jak zostały rozliczone dokonane wpłaty.

W piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2014 roku pełnomocnik strony pozwanej zaznaczył w szczególności, iż w świetle art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Skoro zaś w umowie pożyczki z dnia 16 stycznia 2010 roku strony tej umowy nie zawarły wzmianki o zakazie przelewu, brak jest zasadnych argumentów - w świetle obowiązujących przepisów prawa - które pozwalałyby na twierdzenie, że tego rodzaju czynność (przelew wierzytelności) dokonana pomiędzy (...), a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. jest bezskuteczna. Podał również, że postanowienie zezwalające na przelew samej wierzytelności nie jest niedozwolonym postanowieniem umownym w myśl art. 385<sup>3</sup> pkt 5 k.c. Podniósł nadto, iż pozwana Spółka ma prawo rozliczania wpłat w sposób wykazany w procesie XI NC 3206/06 (Regulamin udzielania kredytów i pożyczek (...) w aktach sprawy XI NC 3206/06), w następującej kolejności: koszty windykacji, w szczególności opłaty za upomnienie, wezwania do zapłaty; prowizje i opłaty; odsetki od kapitału przeterminowanego, a od dnia wytoczenia powództwa

o zapłatę wierzytelności kasy z tytułu umowy, odsetki jak od należności przeterminowanej, od całości należności przeterminowanej; wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe oraz kapitał przeterminowany. Sposób księgowania jest przy tym zgodny z treścią art. 451 § 1 k.c. Dodatkowo wskazał, że Komornik pobiera z dokonanych wpłat należne mu koszty, a zatem wierzycielowi przekazane zostały inne kwoty niż pobrane od powodów.

### ***Sąd ustalił następujący stan faktyczny:***

W dniu 16 stycznia 2010 roku powódka A. D. (1) zawarła z Południowo-Zachodnią Spółdzielczą (...) z siedzibą we W. (poprzednikiem prawnym Spółdzielczej (...) we W.) umowę pożyczki na cele mieszkaniowe o nr (...) w wysokości 26 000 zł.

W dniu 25 stycznia 2012 roku strona pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nabyła od Spółdzielczej (...) we W. wierzytelność w stosunku do powódki wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki z dnia 16 stycznia 2010 roku.

Następnie pozwana Spółka wystąpiła do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z pozwem przeciwko powódce o zapłatę, wskutek czego, w dniu 26 marca 2012 roku Sąd ten w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/12 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym nakazując A. D. (1), aby zapłaciła na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 21.298,07 zł z odsetkami umownymi od dnia 10 lutego 2012 roku do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego w stosunku rocznym oraz kwotę 2 671,81 zł tytułem kosztów postępowania. Nakaz ten uprawomocnił się wskutek niewniesienia sprzeciwu przez A. D. (1).

Z kolei postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 15 maja 2012 roku nakaz ten został zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

Po uzyskaniu przez wierzyciela tytułu wykonawczego pozwana Spółka w dniu 16 maja 2012 roku wystąpiła z wnioskiem do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku H. S. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, który w trakcie egzekucji uznał się niewłaściwy do dalszego prowadzenia sprawy i przekazał wniosek egzekucyjny Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M.. Komornik ten zarejestrował sprawę pod sygnaturą MM Km 370/13 i skutecznie zaczął prowadzić egzekucję z wynagrodzenia za pracę dłużniczki A. D. (3).

### ***Dowód:***

- odpis umowy pożyczki z dnia 16.01.2010 r. – k. 61-62;
- odpis umowy powierniczego przelewu z dnia 25.01.2012 r. – k. 63;
- nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 26.03.2012 r., sygn. akt VI Nc-e 233091/1 zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 15.05.2012 roku – k. 64;
- wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 16.05.2012 r. – k. 65;
- akta Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/12;
- akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. w sprawie o sygn. MM Km 370/13.

W trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego w sprawie o sygn. MM Km 370/13 Komornik ustalił, iż dłużniczka A. D. (1) jest współwłaścicielką nieruchomości wraz z A. D. (2) na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej.

W tej sytuacji strona pozwana wystąpiła do tutejszego Sądu z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/12 również przeciwko małżonkowi dłużniczki A. D. (2).

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2014 roku w sprawie o sygn. akt I Co 49/14 Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie zaopatrzył przedmiotowy nakaz zapłaty w klauzulę przeciwko A. D. (2) z ograniczeniem odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową.

**Dowód:**

- kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 10.02.2014r. w sprawie o sygn. akt I Co 49/14 – k. 66;
- akta Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w sprawie o sygn. akt I Co 49/14;
- akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. w sprawie o sygn. MM Km 370/13.

Po uzyskaniu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużniczki Komornik, na wniosek pozwanej Spółki, wszczął egzekucję z nieruchomości małżonków D.. W trakcie tej egzekucji powódka A. D. (1) wystąpiła z wnioskiem do strony pozwanej o zawieszenie postępowania egzekucyjnego z nieruchomości powołując się na ugodę zawartą w dniu 20 września 2013 roku ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową, która dotyczy również zobowiązania wynikającego z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/12 oraz prowadzonego na jego podstawie postępowania egzekucyjnego.

Zawarte przez powódkę w dniu 20 września 2013 roku dwie ugody dotyczą jednak innych wierzytelności przysługujących (...) wobec A. D. (1), a mianowicie tytułu egzekucyjnego w postaci wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie w dniu 12 marca 2012 roku nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 41616/12 i wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie w dniu 21 marca 2012 roku nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 202580/12 oraz kosztów wynikających z postępowań egzekucyjnych prowadzonych na ich podstawie przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. odpowiednio pod sygnaturami MM Km 371/13 i MM Km 372/12. Kwoty objęte ugodą były przy tym pomniejszone o dotychczasowe dobrowolne wpłaty powódki na poczet tych pożyczek oraz o kwoty wyegzekwowane przez Komornika.

Na podstawie powyższych umów strony określiły nowy harmonogram spłat wyżej wskazanych wierzytelności, zaś w związku z ich podpisaniem (...) skierowała do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. wnioski o umorzenie postępowań egzekucyjnych w sprawach o sygn. MM Km 371/13 i MM Km 372/12.

**Dowód:**

- umowa pożyczki konsumenckiej na cele mieszkaniowej z dnia 23 grudnia 2010 roku z załącznikami i deklaracjami – k. 8-14;
- dwie ugody zawarte w dniu 20 września 2013 roku pomiędzy (...) z siedzibą w G. a powódką A. D. (1) – k. 15-22;
- aktualne harmonogramy spłat pożyczki nr 4 z dnia 20 września 2013 roku i pożyczki nr 5 z dnia 20 września 2013 roku – k. 23-26;
- dowody wpłat z dnia 12 lutego 2012 roku, 16 marca 2010 roku, 14 kwietnia 2010 roku, 10 maja 2010 roku, 14 października 2010 roku, 13 grudnia 2010 roku, 10 stycznia 2011 roku, 23 marca 2011 roku, 13 maja 2011 roku, 11 lipca 2011 roku, 22 lipca 2011 roku, 09 sierpnia 2011 roku, 13 maja 2011 roku, 16 czerwca 2011 roku, 24 sierpnia 2011 roku – k. 27-31;

- zaświadczenie o dokonywanych potrąceniach z wynagrodzenia z tytułu realizacji zajęć komorniczych – k. 32;
- postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie sygn. akt MM Km 370/13 – k. 33;
- zawiadomienie dłużnika z dnia 27 marca 2014 roku sprawie sygn. MM Km 370/13 – k. 34;
- obwieszczenie o terminie opisu i oszacowania nieruchomości z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie sygn. akt MM Km 370/13 – k. 35;
- zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości i wezwanie do zapłaty należności z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie MM Km 370/13 – k. 36
- zawiadomienie dłużnika z dnia 27 marca 2014 roku sprawie sygn. MM Km 370/13 – k. 37;
- obwieszczenie o terminie opisu i oszacowania nieruchomości z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie sygn. akt MM Km 370/13 – k. 38;
- pismo (...) skierowane do powódki A. D. (1) z dnia 06 maja 2014 roku – k. 39;
- pismo Kancelarii (...) z dnia 18 kwietnia 2014 roku skierowane do powódki A. D. (1) – k. 40;
- kserokopia pisma powódki A. D. (1) z dnia 14 kwietnia 2014 roku skierowane do Kancelarii (...) – k. 67;
- akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. w sprawie o sygn. MM Km 370/13, MM Km 371/1 i MM Km 372/13.

Wysokość zobowiązania powódki względem strony pozwanej na dzień 15 września 2014 roku wynosiła kwotę 29 557,14 zł, a na dzień 18 września 2014 roku - kwotę 29 585,15 zł, w tym kapitał pożyczki w kwocie 21 298,07 zł.

**Dowód:** raporty spłaty na dzień 15 września 2014 roku i na dzień 18 września 2014 roku dotyczące powódki A. D. (1) – k. 69-76.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Niekwestionowaną w niniejszej sprawie okolicznością jest, iż w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 26 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/1 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 15 maja 2012 roku z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku H. S. (po przekazaniu sprawy według właściwości – Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M.) wszczął przeciwko powódce A. D. (1) egzekucję. Bezsporne było również to, że wierzyciel uzyskał klauzulę wykonalności również przeciwko małżonkowi dłużniczki – tj. powodowi A. D. (2) (postanowienie tegoż Sądu z dnia 10 lutego 2014 roku w sprawie o sygn. akt I Co 49/14). Okoliczności te wynikają wprost z dokumentów zgromadzonych w aktach Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/12, aktach Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. w sprawie o sygn. MM Km 370/13 oraz aktach tegoż Sądu w sprawie o sygn. akt I Co 49/14.

Zgodnie z procedurą cywilną dłużnikowi przysługują dwa rodzaje obrony przed egzekucją, a mianowicie obrona formalna i merytoryczna. Obrona formalna zmierza do eliminacji naruszeń przepisów procesowych i zapewnienia zgodnego z prawem przebiegu egzekucji i jest realizowana m.in. w drodze zastosowania środków zaskarżenia przewidzianych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym (zażalenie na postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności, skarga na czynności komornika, zażalenie na postanowienie sądu, zarzuty na plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji itd.). Obrona merytoryczna natomiast polega na zwalczaniu zasadności lub

dopuszczalności egzekucji i wyraża się w przyznaniu stronie (osobie trzeciej) uprawnienia do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. I właśnie z tego drugiego rodzaju obrony powodowie chcieli skorzystać. Zadaniem Sądu w niniejszej sprawie była weryfikacja twierdzeń powodów odnośnie zasadności wniesionego przez nich powództwa o pozbawienie wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego (tzw. powództwa opozycyjnego).

Powództwo opozycyjne z art. 840 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych - podstawach wymienionych w punktach 1-3 omawianego przepisu (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1985 roku, III CZP 14/85, OSNC 1985, nr 12, poz. 192; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 1972 roku, II CR 193/72, OSNC 1973, nr 4, poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 1973 roku, II PZ 34/73, Lex nr 7295; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1971 roku, I CZ 110/70, Lex nr 6896). Zatem dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenia powołując się na podstawy określone ściśle w art. 840 pkt 1-3 k.p.c., co powinno znaleźć swój wyraz w sformułowaniu żądania pozwu.

Zgodnie z treścią pkt 1 wskazanego powyżej przepisu dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo, gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście, przez co w doktrynie rozumie się zaprzeczenie przez dłużnika obowiązkowi spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym. Jeśli jednakże tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, dłużnik może jedynie zaprzeczać powstaniu zdarzeń, które nastąpiły już po wydaniu tytułu egzekucyjnego, nie może jednak kwestionować zasadności treści tych tytułów, gdyż korzystają one z powagi rzeczy osądzonej (art. 365 § 1 k.p.c.), która je chroni (por. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19 maja 1961 roku, I CR 540/60, OSNCP 1964, nr 1; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 1996 roku, III CZP 73/96, OSNC 1996, nr 10).

Z kolei art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. W oparciu o regulacje materialnoprawne w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada). Omawiany przepis w odniesieniu do orzeczeń sądowych wprowadza prekluzję, co do zdarzeń zaszłych przed zamknięciem rozprawy, a zatem zanim jeszcze takie orzeczenie formalnie zostało wydane.

Trzecia zaś grupa zarzutów wymienionych w art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c. dotyczy sytuacji małżonka, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c. W tym zakresie powodowie nie podnosili jednak jakichkolwiek zarzutów, a zatem Sąd w dalszej części nie odniesie się do przesłanek powództwa opisanych w tym artykule.

Odnosząc wskazane powyżej rozważania prawne do twierdzeń powodów zgłoszonych w niniejszej sprawie, zdaniem Sądu uznać należało, że nie zdołali oni wykazać istnienia jakiegokolwiek z wyżej wymienionych przesłanek, które uzasadniałyby zasadność podjętej przez nich obrony przed prowadzoną wobec nich egzekucją. Powodowie, bowiem w pierwszej kolejności w uzasadnieniu swego pozwu podnieśli, że strona pozwana nie mogła nabyć całej wiarygodności objętej tytułem wykonawczym, albowiem, co do tych należności powódka zawarła ugody ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową, a przy tym należności tę są spłacane według harmonogramu spłat. Jak wskazano powyżej, w przypadku, gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, dłużnik może jedynie zaprzeczać powstaniu zdarzeń, które nastąpiły już po wydaniu tytułu egzekucyjnego, nie może jednak kwestionować zasadności treści tych tytułów, gdyż korzystają one z powagi rzeczy osądzonej, która je chroni. Podniesiony, zatem przez powodów zarzut dotyczący zdarzenia, który miał miejsce przed wydaniem tytułu egzekucyjnego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, nie ma racji bytu.

Należy przy tym podkreślić na marginesie, iż z dokumentów zgromadzonych w aktach egzekucyjnych o sygn. Km 371/13 i Km 372/13, a także z dokumentów przedłożonych do pozwu przez powódkę wprost wynika, że umowy, które powódka zawarła ze (...), nie dotyczą zobowiązania objętego tytułem wykonawczym wydanego w sprawie o sygn. VI Nc-e 233091/12, którego pozbawienia wykonalności domagają się powodowie w pozwie, lecz dotyczą tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 41616/12 i w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 202580/12 oraz kosztów wynikających z postępowań egzekucyjnych prowadzonych na ich podstawie pod sygn. akt KM 371/13 i KM 372/12.

W tym miejscu należy również zaznaczyć, że w niniejszej sprawie pozwana Spółka uznała żądanie pozwu, co kwoty 100 zł przyznając, że przed wydaniem nakazu zapłaty w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 233091/12 powódka w dniu 22 lutego 2012 roku dokonała dobrowolnej wpłaty kwoty 100 zł. Co prawda zgodnie z przepisem art. 213 § 2 k.p.c., sąd jest związany uznaniem powództwa, niemniej jednak uznać należało, iż uznanie to – z uwagi na powyższe wywody – jest sprzeczne z prawem, a zatem nie mogło być uwzględnione.

Powodowie wystąpili również o częściowe pozbawienie wykonalności opisanego szczegółowo w żądaniu pozwu tytułu wykonawczego powołując się na fakt, że należność objętą tym tytułem zaspokoiili, co do kwoty 13 468,96 zł wskutek skutecznego zajęcia wynagrodzenia powódki przez Komornika oraz wskutek dobrowolnych wpłat w trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Jak już wyżej wspomniano, norma art. 840 k.p.c. stanowi środek merytorycznej obrony dłużnika przed egzekucją, między innymi z przyczyn wygaśnięcia zobowiązania wskutek zapłaty. Hipotezą tej normy objęto jednak materialnoprawne przyczyny wygaśnięcia zobowiązania, tj. przewidziane prawem materialnym, a do nich nie należy wyegzekwowanie jakichkolwiek kwot w drodze postępowania egzekucyjnego. Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym nie stanowią zdarzeń, o których mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., wskutek których zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Nie mogą, więc stanowić podstawy powództwa opozycyjnego. Z samego faktu wyegzekwowania świadczenia w postępowaniu egzekucyjnym wynika, że w tym zakresie tytuł wykonawczy traci wykonalność. Komornik nie może, zatem prowadzić egzekucji, jeżeli wyegzekwował już świadczenie zgodnie z treścią tytułu wykonawczego oraz wszystkie koszty postępowania egzekucyjnego. Podkreślić należy, że powództwo przeciwegzekucyjne nie służy zapewnieniu należytego przebiegu postępowania egzekucyjnego, nie zabezpiecza dłużnika przed sytuacją, kiedy komornik egzekwuje świadczenie ponad kwoty już wyegzekwowane, a stanowiące zaspokojenie wierzyciela zgodnie z treścią tytułu. Jeżeli komornik wyegzekwował już kwoty zgodnie z tytułem wykonawczym, a nadal prowadzi egzekucję, dłużnikowi służą środki obrony przewidziane przepisami o postępowaniu egzekucyjnym, w szczególności wnioski o umorzenie postępowania egzekucyjnego i ewentualnie skarga na czynność komornika. Badając podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego Sąd powinien ograniczyć się jedynie do badania faktu wygaśnięcia zobowiązania zaistniałego poza postępowaniem egzekucyjnym, a jak wynika z wyciszczenia zawartego w odpowiedzi na pozew oraz z przedłożonych przez pozwaną Spółkę raportów spłat – do takiej sytuacji w przypadku tej wierzytelności nie doszło – za wyjątkiem kwoty 100 zł, co do której pozwana Spółka uznała powództwo, a którego to uznania nie można było zaakceptować.

Również powoływanie się powodów na trudną sytuację majątkową nie stanowi uzasadnienia uwzględnienia wniesionego przez nich powództwa opozycyjnego. Wskazane, bowiem okoliczności nie mogą być uznane za zdarzenia powstałe po powstaniu tytułu egzekucyjnego, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Trudna, bowiem sytuacja materialna nie stanowi okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada i które powodują wygaśnięcie zobowiązania.

Na koniec warto podkreślić, że Sąd oddalił wniosek powodów o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron albowiem okoliczności, których ten wniosek miałby dotyczyć, zostały już ustalone na podstawie innych dowodów, a tym samym przesłuchiwanie stron było już niecelowe.

Z tych wszystkich względów, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Nie uszło przy tym uwadze Sądu, iż w niniejszej sprawie powodom została udzielona pomoc prawna z urzędu. Niemniej jednak reprezentujący ich adwokat do dnia ogłoszenia wyroku nie złożył ani wniosku o przyznanie mu od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej powodom z urzędu, ani oświadczenia, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części. Nie ulega wątpliwości, iż z treści przepisu § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wynika, że aby Skarb Państwa mógł wypłacić wynagrodzenie wyznaczonemu z urzędu pełnomocnikowi konieczne jest złożenie oświadczenia o wskazanej treści, gdyż pozwala to w istocie określić zakres, w jakim wynagrodzenie musi zostać pokryte przez Skarb Państwa. Brak takiego oświadczenia wywołuje skutki materialnoprawne, polegające na utracie prawa do wynagrodzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2011 r., (...) 27/11, LEX nr 1106755 i z dnia 23 lutego 2012 r., V CZ 133/11, LEX nr 1215161 oraz postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 czerwca 2008 r., I OZ 390/08, LEX nr 493827 i z dnia 28 sierpnia 2008 r., I OZ 615/08, LEX nr 527807).